

Concert de Rams 2024

Ein Deutsches Requiem

de Johannes Brahms
(1833-1897)

Basílica de Santa Maria de Montserrat
Dissabte 23 de març a les 21 h

MONTSERRAT | MONESTIR | MIL-LENARI

Presentació

“Si”, és la pregària més breu que conec i la que més ressona dins meu.

Sovint, passant pel camí dels llantions de Montserrat, em trobo de cara amb la magnífica escultura de bronze d'Apel·les Fenosa que representa l'Àngel de l'Anunciació, amb els braços i les mans ben oberts. Acceptant el seu oferiment, el meu impuls és agafar-li la mà i, des del silenci del cor, dic “Si”; com fent ressonar en mi aquell *Si* de Maria. A vegades és un *Si* més decidit, i d'altres més resignat, o tenyit de pors i dubtes. Depèn del dia. És igual, tot allò que sóc i sento en aquell moment, amb les llums i les ombres, els encerts i els errors, les virtuts i els defectes, tot el meu interior, sent la inèrcia d'un *Si*, en el qual l'esperit hi sent un veritable descans.

El Requiem de sentirem avui acaba dient: “*Si, diu l'Esperit, que descansin dels seus treballs, perquè les seves obres els segueixen*”. Em conforta pensar que l'inevitable final pugui ser simplement un *Si* de l'ànima, que ens condueixi a la Pau. *Si* al que vindrà, *Si* i descansar, *Si* i deixar-se portar; deixar anar per poder seguir.

L'obra que avui compartirem parla d'una veritat que estem a punt de celebrar, en la Setmana Santa que ja comença. La Mort ha estat vençuda, ja no té poder, no existeix. Amb la resurrecció de Crist hem descobert que la mort és només un pas cap a l'alegria eterna de trobar-se en la presència d'un Déu Pare que és Vida. No ho podíem deduir fàcilment amb els nostres sentits, no era obvi, no ho podíem imaginar, i és per això que Jesús va venir a obrir-nos els ulls a aquesta veritat amb el seu exemple, posant-se com a primer model. Res mor, tot és inundat per la Vida, en la seva infinita multitud creativa de formes adients en cada moment.

Sant Pau en les seves cartes fa servir sovint la metàfora de la tenda, que esdevé inútil al final del viatge, un cop arribem a casa. El Requiem de Brahms, al meu entendre, va en aquesta línia. “*Herr, lehre doch mich, dass ein Ende mit mir haben muss, und mein Leben ein Ziel hat*”. El viatge de la nostra vida necessàriament ha d'acabar, però aquest pas és l'últim, d'un viatge que ens retorna a Casa.

El consol, la pau, l'esperança, l'esclat de la victòria, són el centre del discurs d'aquest Requiem Alemany que us convidem a escoltar des del cor, i desitgem que sigui una bona preparació per aquesta Pasqua de Vida que tots esperem celebrar.

Pau Jorquera
Director del BCB

Programa

Ein Deutsches Requiem

de **Johannes Brahms** (1833-1897)

Maëlys Robinne, soprano

Francesc Ortega, baríton

Nexus Piano Duo

(Mireia Fornells Roselló i
Joan Miquel Hernández Sagrera)

Bach Collegium Barcelona

Pau Jorquera, director

Amb el mecenatge de

Ein Deutsches Requiem / Un Rèquiem Alemany

I. Selig sind, die da Leid tragen

Selig sind, die da Leid tragen,
denn sie sollen getröstet werden.

Matthäus 5, 4

Die mit Tränen säen,
werden mit Freuden ernten.
Sie gehen hin und weinen
und tragen edlen Samen,
und kommen mit Freuden
und bringen ihre Garben.

Psalm 126, 5-6

I. Feliços els qui ploren

Feliços els qui ploren,
perquè seran consolats.

Mateu 5, 4

Els qui sembraven amb llàgrimes
als ulls
criden de goig a la sega.
Sortien a sembrar tot plorant,
carregats amb la llavor;
i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes.

Salm 126, 5-6

II. Denn alles Fleisch, es ist wie Gras

Denn alles Fleisch, es ist wie Gras
und alle Herrlichkeit des
Menschen
wie des Grases Blumen.
Das Gras ist verdorret
und die Blume abgefallen.

1. Petrus 1, 24

So seid nun geduldig, lieben
Brüder,
bis auf die Zukunft des Herrn.
Siehe, ein Ackermann wartet
auf die köstliche Frucht der Erde
und ist geduldig darüber,
bis er empfahe den Morgenregen
und Abendregen.

Jakobus 5, 7

Aber des Herrn Wort bleibet in
Ewigkeit.

1. Petrus 1, 25

II. Perquè els homes són tots herba

Perquè els homes són tots herba,
i tota la seva glòria
és com la flor dels camps.
L'herba s'asseca
i la flor cau.

1 Pere 1, 24

Tingueu paciència, germans,
fins que vingui el Senyor.
Mireu com el camperol espera
el fruit preciós de la terra,
prenent paciència fins que li arri-
ben
les pluges de tardor i de primave-
ra.

Jaume 5, 7

Però la paraula del Senyor dura
per sempre.

1 Pere 1, 25

Die Erlöseten des Herrn werden
wieder kommen,
und gen Zion kommen mit
Jauchzen;
ewige Freude wird über ihrem
Haupte sein;
Freude und Wonne werden sie
ergreifen
und Schmerz und Seufzen wird
weg müssen.

Jesaja 35, 10

III. Herr, Lehre doch mich

Herr, lehre doch mich,
daß ein Ende mit mir haben muß,
und mein Leben ein Ziel hat,
und ich davon muß.
Siehe, meine Tage sind
einer Hand breit vor dir,
und mein Leben ist wie nichts vor
dir.

Psalm 39, 5-6a

Ach wie gar nichts sind alle
Menschen,
die doch so sicher leben.
Sie gehen daher wie ein Schemen,
und machen ihnen viel
vergebliche Unruhe;
sie sammeln und wissen nicht
wer es kriegen wird.
Nun Herr, wes soll ich mich
trösten?

Psalm 39, 6b-8a

Ich hoffe auf dich.

Psalm 39, 8b

Der Gerechten Seelen
sind in Gottes Hand,
und keine Qual rühret sie an.

Weisheit Salomos 3, 1

Els seus redimits retornaran,
entraran a Sió cridant de goig,
coronats d'una joia sense fi.
Arribaran la felicitat i l'alegria,
fugiran els planys i la tristesa.

Isaïes 35, 10

III. Fes-me conèixer, Senyor

Fes-me conèixer, Senyor, la meva
fi,
els anys que em queden:
que m'adoni com n'és, de breu, la
meva vida.
Els meus anys es mesuren amb
pocs pams,
la meva vida, davant teu, és un no
res.

Salm 39, 5-6a

L'home dura tant com un respir,
va i ve enmig d'ombres;
es neguiteja inútilment,
amuntega i no sap per a qui.
I ara, Senyor, quina esperança em
queda?

Salm 39, 6b-8a

Jo confio en tu!

Salm 39, 8b

Les ànimes dels justos
estan en mans de Déu
i cap turment no les podrà tocar.

Saviesa 3, 1

IV. Wie lieblich sind deine Wohnungen

Wie lieblich sind Deine Wohnungen,
Herr Zebaoth.
Meine Seele verlangt und sehnet sich
nach den Vorhöfen des Herrn;
mein Leib und Seele freuen sich
in dem lebendigen Gott.
Wohl denen, die in deinem Hause
wohnen,
die loben dich immerdar.

Psalm 84, 2-3.5

IV. Que n'és, d'amable, el lloc on fas estada

Que n'és, d'amable, el lloc on fas estada,
Senyor de l'univers!
Tot jo sospiro i em deleixo
pels atris del Senyor.
Amb el cos i amb el cor
aclamo el Déu que m'és vida.
Feliç el qui viu a casa teva
lloant-te cada dia.

Salm 84, 2-3.5

V. Ihr habt nun Traurigkeit

Ihr habt nun Traurigkeit;
aber ich will euch wiedersehen,
und euer Herz soll sich freuen,
und eure Freude soll niemand von
euch nehmen.

Johannes 16, 22

Ich will euch trösten,
wie einen seine Mutter tröstet.

Jesaja 66, 13

Sehet mich an:
ich habe eine kleine Zeit
Mühe und Arbeit gehabt
und habe großen Trost funden.

Jesus Sirach 51, 27

V. També ara vosaltres esteu tristos

També ara vosaltres esteu tristos,
però el vostre cor s'alegrarà
perquè us tornaré a veure.
I la vostra alegria, ningú no us la
prendrà.

Joan 16, 22

Com una mare consola el seu fill,
jo també us consolaré.

Isaïes 66, 13

Vegeu amb els vostres propis ulls
que ben poc m'he fatigat
per trobar tant de repòs.

Siràcida 51, 27

VI. Denn wir haben hie keine bleibende Statt

Denn wir haben hie keine blei-
bende Statt,
sondern die zukünftige suchen
wir.

Hebräer 13, 14

VI. Perquè no tenim aquí la ciutat que durarà per sempre

Perquè no tenim aquí
la ciutat que durarà per sempre,
sinó que busquem la que encara
ha de venir.

Hebreus 13, 14

Siehe, ich sage euch ein Geheimnis:
Wir werden nicht alle entschlafen,
wir werden aber alle verwandelt werden;
und dasselbige plötzlich, in einem Augenblick,
zu der Zeit der letzten Posaune.

1. Korinther 15, 51-52a

Denn es wird die Posaune schallen,
und die Toten werden auferstehen unverweslich, und wir werden verwandelt werden.
Dann wird erfüllet werden das Wort,
das geschrieben steht:
Der Tod ist verschlungen in den Sieg.
Tod, wo ist dein Stachel?
Hölle, wo ist dein Sieg?

1. Korinther 15, 52b.54b-55

Herr, du bist würdig
zu nehmen Preis und Ehre und Kraft,
denn du hast alle Dinge erschaffen,
und durch deinen Willen haben sie das Wesen
und sind geschaffen.

Offenbarung Johannes 4, 11

I ara us vull revelar un misteri:
no tots morirem,
però tots serem transformats.
Serà en un instant, en un obrir i tancar d'ulls,
al so de la trompeta final.

1 Corintis 15, 51-52a

La trompeta tocarà
i els morts ressuscitaran incorruptibles,
i nosaltres serem transformats.
Llavors es complirà
allò que diu l'Escriptura:
La victòria ha engolit la mort.
Oh mort, on és la teva victòria?
On és ara, oh mort, el teu fibló?

1 Corintis 15, 52b.54b-55

Ets digne, Senyor i Déu nostre,
de rebre la glòria, l'honor i el poder,
perquè has creat totes les coses:
has volgut que existissin,
i les has creades.

Apocalipsi 4, 11

VII. Selig sind die Toten

Selig sind die Toten,
die in dem Herren sterben, von nun an.
Ja der Geist spricht,
dass sie ruhen von ihrer Arbeit,
denn ihre Werke folgen ihnen nach.

Offenbarung Johannes 14, 13

VII. Feliços els morts

Feliços els morts
que des d'ara moren en el Senyor!
Sí, diu l'Esperit,
que reposin del seu esforç,
perquè les seves obres els acompanyen.

Apocalipsi 14, 13

Maëlys Robinne, soprano

Comença la seva educació artística a França, immersa en l'estudi del cant coral i les classes de ballet des de la seva infància. Després d'obtenir el Grau Professional en dansa, decideix ingressar al conservatori per centrar-se en els estudis de cant líric.

En els anys següents, complementa la seva formació com a jurista i junior manager.

Prosegueix la seva formació a l'Escola Superior de Música de Catalunya a Barcelona amb la professora Margarida Natividade Codina. Actualment, està cursant el Màster d'interpretació a la Schola Cantorum de Basilea (Suïssa) amb el contratenor Carlos Mena.

Ha format part de diversos cors i ensembles, participant com a corista o com a solista en les següents formacions : el Bach Collegium Barcelona (Pau Jorquera), la Capella Reial de Catalunya (Jordi Savall), el Bachcelona Consort (Daniel Tarrida), La Cetra (Andrea Marcon), el Bach Collegium Japan (Masaki Suzuki), l'Ensemble La Fenice (Jean Tubéry), el Cor Cererols (Marc Diaz) i el Cor Noctes (Maria Mauri).

La seva manera de cantar està impregnada pel seu amor per la poesia, la literatura i la dansa.

A més, Maëlys ha estat guardonada amb la Salvat Beca Bach 2023.

Francesc Ortega, baríton

Col·labora regularment amb directors com Jordi Savall, Andrea Marcon i René Jacobs; i treballa amb formacions com la Freiburg Barockorchester i la Cetra Barockorchester Basel.

La seva formació musical comença a l'Escolania de Montserrat sota la direcció de Joaquim Piqué i segueix al Conservatori Professional de Música de Tarragona, on estudia cant i flauta travessera. L'any 2014 es gradua en cant a l'ESMUC amb la mezzosoprano Mireia Pintó. Durant aquest període és becat per la Fundació Victoria de los Àngeles i obté la Salvat Beca Bach 2014.

La seva formació continua a la Hochschule für Musik Freiburg, on estudia el Màster en òpera i concert amb el baríton Torsten Meyer i es gradua amb matrícula d'honor del Konzertexamen. Francesc Ortega rep consell en classes magistrals de Brigitte Fassbaender, Ton Koopmann, Hartmut Höll i Richard Levitt. Durant els seus estudis a Alemanya, el baríton guanya el "Premi de Promoció Konzerthaus Freiburg" a la tardor de 2017 i és becat per la Fundació Helene Rosenberg.

Paral·lelament a la seva activitat com a solista, Ortega és membre de diverses agrupacions vocals reconegudes internacionalment com la Zürcher Sing-Akademie, la Capella Reial de Catalunya o la Cetra Vokalensemble; i també és membre fundador de l'Ensemble O vos Omnes.

Des del 2019 Francesc Ortega exerceix com docent de cant a la Hochschule für Musik Freiburg, ciutat on actualment resideix, contribuint activament en la formació de nous talents.

Una de les passions de Francesc Ortega Martí és el Lied alemany. Des del 2013 es dedica amb especial predilecció a aquest repertori amb la seva pianista Victoria Guerrero. En la propera temporada, Francesc Ortega té compromisos a Suïssa, França, Alemanya, Àustria i Espanya, com a solista i com a cantant de cor.

Nexus Piano Duo

Les paraules “Quatre mans i un sol esperit” podrien molt bé definir el pianisme exquisit de Mireia Fornells Roselló i Joan Miquel Hernández Sagrera, que configuren des de ja fa més de dues dècades el NEXUS PIANO DUO, una de les formacions més actives i sol·licitades de la música de cambra actual.

Paral·lelament a una brillant carrera pianística per separat, decideixen abordar la música per a duet de pianos després de coincidir a les aules del Conservatori de Sant Petersburg amb el mestre Leonid Sintsev durant els seus estudis de postgrau.

La seva gran activitat concertística els ha portat a oferir nombrosos recitals en les més importants sales de tot el país i arreu de l'Estat, així com diferents gires per Europa.

El duet ha estat guardonat en els més destacats concursos estatals i internacionals, i han estat becats per institucions per assistir a diferents cursos internacionals, on han tingut l'oportunitat de treballar amb grans especialistes.

Les seves interpretacions, sempre vibrants, han tingut un èxit aclaparador per part del públic i de la crítica especialitzada.

Com a enregistraments, compten amb tres CD: “Mediterrànies” – dedicat a l'obra de Mercè Torrents – “Promenade” – integral de Mompou, Montsalvatge, Albéniz i Granados i “11” – onze compositors catalans per a piano a quatre mans –.

Bach Collegium Barcelona

Fundat l'any 2018 i dirigit per Pau Jorquera i Adriana Alcaide (concertino), és un cor i orquestra professionals especialitzats en la interpretació de la música antiga. La missió del Bach Collegium Barcelona (BCB) és promoure i difondre la música antiga, especialment de Johann Sebastian Bach, a través de projectes artístics que inclouen elements de proximitat entre la mateixa música i el públic.

Des de la seva fundació, el Bach Collegium Barcelona ha debutat amb gran èxit a la BachFest de Leipzig 2022, festival que l'ha convidat de nou en aquesta propera edició del 2024. Ha fet diversos concerts arreu del territori en festivals com Espurnes Barroques (del qual va fer el concert d'obertura el passat 2023) al Festival de Música Antiga dels Pirineus (FeMAP). Aquesta passada temporada 2023 ha tingut l'oportunitat de sortir de les nostres fronteres i fer concerts en festivals d'Eslovènia i Alemanya.

El juliol de l'any 2018 va enregistrar el primer disc per cor a cappella, Bach ist meine Freude! (Edicions Anacrusa), amb motets de compositors de la família Bach, com a resultat i resum de la tasca dels anys previs amb el projecte BZM.

Les darreres temporades ha protagonitzat la interpretació del Dixit Dominus i Messiah de G. F. Händel i les 6 cantates del WeihnachtsOratorium de J. S. Bach al Palau de la Música Catalana, les Cantates BWV 182 i 106 de J. S. Bach a la Basílica de Santa Maria de Montserrat, així com d'altres obres d'aquests compositors a l'Auditori Enric Granados de Lleida.

Paral·lelament, el BCB impulsa el Mitsingen Bach Collegium, una iniciativa coral iniciada el 2011, en el marc de la qual ha interpretat més d'una cinquantena de Cantates de J. S. Bach en format participatiu. Aquesta proposta participativa i pedagògica ofereix la possibilitat que cantaires amateurs amb formació musical i experiència coral puguin col·laborar conjuntament amb músics i cantants professionals del Bach Collegium Barcelona.

En aquesta propera temporada el BCB, a més de ser l'única formació de música antiga d'Espanya convidada a la BachFest 2024, sortint del seu repertori habitual, interpretarà Ein Deutsches Requiem de Johannes Brahms al Concert de Rams del Monestir de Montserrat.

Pau Jorquera, director

Va començar els seus estudis musicals a Barcelona, la seva ciutat natal. Es graduà en Direcció de Cor a l'Escola Superior de Música de Catalunya, on va treballar amb Johan Duijck, Josep Vila Casañas i Mireia Barrera. Gran part de la seva formació musical la rebé dels professors Ramon Porter i Johan Duick. Paral·lelament féu també els estudis de cant, piano i composició. També és llicenciat en Pedagogia d'Educació Musical per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Va cursar els seus estudis de percussió amb Ignasi Vila.

És actualment el fundador i director del Bach Collegium Barcelona. Especialista en la interpretació de la música antiga i música sacra, és també director de l'Schola Cantorum de l'Escolania de Montserrat, sotsdirector de l'Escolania de Montserrat (de la qual en fou el cap d'estudis d'ensenyaments musicals fins el 2021) i cofundador del Festival de Bachcelona.

Fundació Salvat

La Fundació Salvat, obra social del Grup Farmacèutic Salvat, té com a missió promoure i desenvolupar la investigació científica en tecnologia farmacèutica, contribuir a l'impuls de la cultura a través del mecenatge musical i artístic, i ajudar altres entitats amb decidida vocació assistencial cap a persones i col·lectius en situació de vulnerabilitat.

Des de l'any 2014, concedeix anualment la SALVAT BECA BACH a 4 joves solistes oferint-los, alhora que una dotació econòmica, la possibilitat de cantar en escenaris de primer nivell del nostre país, així com en diversos festivals. Aquest any 2024, la SBB arriba a la seva desena edició, mostrant així el compromís de la Fundació Salvat amb la promoció del talent jove i el recolzament a la projecció musical de noves veus solistes en l'àmbit de la música antiga.

Ho fa també col·laborant amb grans auditoris com el Gran Teatre del Liceu, el Palau de la Música Catalana —dels quals forma part dels consells de mecenatge— i el Teatro Real de Madrid. També ofereix el seu mecenatge al Concert de Setmana Santa d'acord amb els Convenis signats amb el Monestir de Santa Maria de Montserrat des de l'any 2021.

MONTSERRAT | MONESTIR | MIL-LENARI

Abadia de Montserrat

Amb el mecenatge de

Fundació
Grup Farmacèutic
Salvat